

KOŚCIÓŁ RZYMSKOKATOLICKI

P.W. NAWRÓCENIA ŚW. PAWŁA AP. BEŁŻYCE

OŁTARZ GŁÓWNY

ZAŁĄCZNIK

do pisma / postanowienia / decyzji
organu ochrony zabytków

znak *52.5144.26.1.2023*

dnia *17-11-2023*

Obraz Nawrócenie św. Pawła , Tabernakulum.

STAN ZACHOWANIA

CEL ORAZ ZAŁOŻENIA PRAC KONSERWATORSKICH

WSTĘPNY PROGRAM PRAC KONSERWATORSKICH

Konservator Dział Sztuk

artysta plastyk

Paweł Sudol

Paweł Sudol

OLTARZ GŁÓWNY

Obraz Nawrócenie św. Pawła , Tabernakulum.

Drewno sosna ,lipa, snycerka, polichromie olejne dekoracja pozłotnicza polery i maty na bolusach.

Czas powstania: Tabernakulum druga połowa po połowie 1920 r.

Autor: Warsztat lokalny

Obraz : Nawrócenie św. Pawła

Koniec 1799 r.

Obraz olejny na płótnie o wymiarach 280 x160

Obraz Nawrócenie św. Pawła

Obraz olejny na płótnie.

STAN ZACHOWANIA OBRAZU

Zła praca zasuwy jest przyczyną zniszczenia obrazu Nawrócenie św. Pawła. Stan techniczny zagraża substancji zabytku . Podobrazie luźno naciągnięte trwale odkształcone i sfalowane na krawędziach. Płótno pionowo rozerwane, widoczne ubytki w formie przedziurawień. W okolicach pękniętego i przedziurawień płótna odkształcenia i liczne ubytki warstw farby i gruntów i malarskich. Warstwy technologiczne malowidła spękanе odspojone odkształcone. Powierzchnia malowidła bardzo mocno mechanicznie przetarta , pionowo mechanicznie mocno, głęboko zarysowana aż do podobrazia płóciennego . Liczne drobne ubytki warstw malarskich na całej powierzchni z tendencją do opadania. Widoczne pionowe zabrudzenia i zalania szelakiem. Wartości artystyczno-estetyczne zniekształcone poprzez rozłożone odbarwione warstw werniksów oraz lokalne wybłyszczenia, drobne odbarwione retusze oraz zanieczyszczenia organiczne. Krosno nie kompletne, pozbawione dolnej poziomej poprzeczki. Obraz wymaga podjęcia prac konserwatorskich, procesy niszczące zachodzące w obiekcie mają tendencje do zwiększania powierzchni występowania .

CEL ORAZ ZAŁOŻENIA PRAC KONSERWATORSKICH OBRAZU

Powstrzymanie procesu destrukcji zabytkowej materii dzieła .

Przywrócenie parametrów technicznych obiektu. Dopuszcza się wykonanie dublażu.

Przywrócenie walorów estetycznych i artystycznych obiektu.

Trwałe zabezpieczenie obiektu przed procesami destrukcji.

PROGRAM PRAC KONSERWATORSKICH OBRAZU

Dezynfekcja.

1. Zabezpieczenie lokalne lica malowidła.

2. Zdjęcie płótna obrazu z krosna
3. Konsolidacja lokalna warstw technologicznych malowidła od odwrocia i lica malowidła.
4. Usunięcie zabrudzeń i wtórnych nawarstwień i interwencji z lica obrazu.
5. Wyprostowanie powierzchni malowidła.
6. Sklejenie na styk rozdarć płótna, wzmocnienia wykonane metodą mostkowania .
7. Założenie kitów.
8. Konsolidacja warstw technologicznych malowidła .
9. Opracowanie estetyczne powierzchni lica i odwrocia malowidła.
10. Założenie płótna obrazu na nowe fazowane krosno z dwoma krzyżakami i klinami.
11. Założenie werniksu izolującego.
12. Wykonanie scalenia kolorystycznego warstw barwnych.
13. Założenie werniksu końcowego.

PROPONOWANE MATERIAŁY KONSERWATORSKIE

Dezynfekcja

1. 1% Lechenicida 246.
2. Neo-Desogen (DES NOVO).
3. Preventol R-80

Wstępna konsolidacja

1. Hydrogrunt – Lascoux.

Oczyszczanie

1. Vulpex –niejonowe mydło, koncentrat, Kremer Polska 7805.
2. Contrad 2000 preparat do czyszczenia – koncentrat, atest PZH nr 7/B-335/97, ARTE.
3. Anacrosina – mydło konserwatorskie, producent Ferrario Italia.
4. Ślina syntetyczna producent Bresciani s.r.l.D.M.F. DMF.
5. Denaturat.
6. Woda amoniakalna.
7. Terpentyna.

Uzupełnienie ubytków

1. Płótno lniane o dobranych parametrach do oryginału.
2. Klej szybkowiązący CIBA-GEIGY, manufactured in Switzerland 927536.
3. Akrylkleber 498 20X, dyspersja żywicy akrylowej w 20% ksylene.
4. Grunt kredowo-klejowy barwiony w masie własnej produkcji na bazie 8% kleju glutynowego.
5. Kit Italstucco, Stucco bianco per legno e muri milano, ATRE.

Konsolidacja

1. Akrylkleber 498 20X, dyspersja żywicy akrylowej w 20% ksylene.
2. 2001 Hydrogrunt – Lascoux.
3. Primal AC 33.
4. Beva 371
5. Benzyna ekstrakcyjna.

Retusz

1. Farby akwarelowe Rembrandt-Talens.
2. Farby retuszerskie Kremer
3. Farby olejne firmy Rembrandt-Talens w terpentynie i werniksie damarowym firmy Talens w stosunku 4:1.
4. Werniks Końcowy damarowy w aerozolu firmy Sunbuca Val di Pesa (Firenze) „Di Volo,, „Ditta Prof. Eligio di Volo”.
5. Werniks końcowy olejny do obrazów olejnych w aerozolu firmy Rowney. Dystrybutor Paleta Art.

STAN ZACHOWANIA OBRAZU TABERNAKULUM

Zniszczenia tabernakulum tożsame ze zmianami zdiagnozowanymi na powierzchniach innych partii ołtarza. Stan zachowania wymaga interwencji konserwatorskich. Konstrukcja tabernakulum osłabiona, przechylona lekko do tyłu i w prawą stronę, lokalnie rozklejona. Widoczne pionowe spękania, odkształcenia i drobne lokalne przemieszczenia poszczególnych elementów konstrukcji. Mechanizm zasuwy bębna zacina się, częściowo nie sprawny. Struktura drewna z drobnymi ubytkami, lokalnie osłabiona przez aktywne drewnojady. Widać skupiska proszku drzewnego wokół kolonii aktywnych ognisk drewnojadów. Powierzchnia poobijana lokalnie nienaturalnie wyblyszczona, mocno zabrudzona, zakurzona z licznymi ubytkami warstw technologicznych. Widoczne są o różnej wielkości,

liczne ubytki obicia malatur i dekoracji pozłotniczej profili i dekoracji snycerskiej. Występują mocne głębokie przetarcia dekoracji pozłotniczej do warstw gruntów i pulmentów. Część partii wykończonych w technikach pozłotniczych lokalnie nienaturalnie zmatowiałe i straciły naturalny połysk, część z mocnym połyskiem, lakierowana. Wybrane partie dekoracji pozłotniczej wykonanej srebrem pokryte lakierem pozłotniczym, mocno przetartym i odbarwionym. Wszystkie warstwy technologiczne /grunty, warstwy barwne, pozłota/ z licznymi ubytkami, lokalnie odspojone od podłoża i rozwarstwione między sobą, mają tendencje do opadania. Zmiany te występują lokalnie na całej powierzchni. Widoczne stare podklejenia, ruchomych gruntów, obecnie nie wypełniające swojej roli. Obecny stan zachowania tabernakulum jak i całego ołtarza jest wynikiem historii obiektu, poprzednich interwencji jak również eksploatacji i naturalnych procesów starzenia. Tabernakulum w około 80% przemalowany i przełożone poddane było kilkakrotnie lokalnym interwencjom w ograniczonym zakresie w miejscach najbardziej zniszczonych. Widoczne lokalne i całościowe zamalowania polichromii jak również drobne interwencje na powierzchniach dekoracji pozłotniczej. Przemalowania, zamalowania i przełożenia kładzione bezpośrednio na ubytki gruntów i dekoracji malarskich. Wartości

artystyczne i estetyczne mocno zniekształcone nie spełniają oczekiwanych parametrów. Mechanizm zasuw w złym stanie, prowadnice zdeformowane.

CEL ORAZ ZAŁOŻENIA PRAC KONSERWATORSKICH TABERNAKULUM

Częścią składową ołtarza, pod względem techniki, technologii jak również parametrów historycznych i artystycznych, jest tabernakulum, które zostanie poddane takim samym zabiegom konserwatorskim przy użyciu tożsamyh materiałów konserwatorskich stosowanych przy konstrukcji.

Powstrzymanie procesu destrukcji zabytkowej materii dzieła .

Przywrócenie parametrów technicznych obiektu poprzez wzmocnienie i wymianę elementów konstrukcyjnych nie spełniających parametrów technicznych. Naprawa prowadnicy mechanizmu zasuw

Przywrócenie walorów estetycznych i artystycznych obiektu.

Trwałe zabezpieczenie obiektu przed procesami destrukcji.

PROGRAM PRAC KONSERWATORSKICH TABERNAKULUM

1. Inwentaryzacja elementów tabernakulum.
2. Dezynfekcja obiektu.
3. Wstępne oczyszczenie powierzchni z brudu, kurzu i pajęczyn.
4. Lokalne zabezpieczenie warstw technologicznych.
5. Demontaż ruchomych elementów dekoracji rzeźbiarskich i snycerskich.
6. Zespolecie warstw technologicznych wybranym środkiem wiążącym w miejscach osłabionej kohezji i adhezji warstw technologicznych.
7. Usunięcie wstępnych zabezpieczeń.
8. Wzmocnienie strukturalne warstw technologicznych warstwy gruntów do podłoża drewnianego-konstrukcyjnego.
9. Wprowadzenie środków grzybo, pleśniobójczyh i owadobójczyh.
10. Pionowanie i wzmocnienie konstrukcji.
11. Ustabilizowanie mechanizmu bębna tabernakulum.
12. Usunięcie wtórnych warstw interwencji i przemalowań i adaptacja jeśli spełniają parametry technologiczne ,artystyczne i estetyczne .
13. Uzupełnienia ubytków gruntów.
14. Rekonstrukcja uzupełnienie i scalenie dekoracji pozłotnicze przy użyciu kruszców szlachetnych w technikach historycznych z rozbiciem na polery i maty.
15. Uzupełnienie malatur w miejscu ubytków.

16. Montaż zdjętych elementów dekoracyjnych.
17. Zabezpieczenie końcowe powierzchni.

PROPONOWANE MATERIAŁY KONSERWATORSKIE

1. Preventol R-80
2. Benzyna ekstrakcyjna.
3. Vulpex niejonowe mydło, koncentrat Kremer Polska 7805.
4. Kit Italstucco – Stucco bianco per legno e muri milano, ATRE.
5. Grunt kredowo-klejowy własnej produkcji na bazie 6% kleju glutynowego.
6. Grunt akrylowy white acrylic primer 765 Lascaux Primer.
7. Xylamon U103 firmy Solvay – Desowag Materialschutz GmbH.
8. Klej glutynowy – klej stolarski.
9. Ponal szybko wiążący klej firmy Henkel.
10. Paraloid B72 w toluenie – acetonie 5% i 8%.
11. Paraloid B82 w toluenie – acetonie 5% i 8%.
12. Grunt kredowo-klejowy własnej produkcji na bazie 8% kleju glutynowego.
13. Farba olejna Windsor-Newton.
14. Pulment Lefranc & Bougeos.
15. Mixtion Lefranc & Bougeos.
16. Złoto w płatkach 23¾ karat.
17. Złoto w proszku.
18. Srebro w płatkach.

W programie konserwatorskim podane są rodzaje i grupy substancji potrzebne do przeprowadzenia niezbędnych zabiegów konserwatorskich. Przedstawione produkty wytwarzane na bazie tych substancji są propozycjami materiałów dostępnych na rynku i nie są propozycjami wiążącymi. Użyte materiały do prac konserwatorskich będą funkcją zaakceptowanej koncepcji prac konserwatorskich i stanu zachowania obiektu. Dobór materiałów zostanie dokonany wykonujących prace konserwatorów po wykonaniu prób - z materiałów stosowanych i sprawdzonych-, według norm i zasad stosowanych w konserwacji. Przedstawione materiały konserwatorskie mają charakter wstępny, mogą być używane wymiennie, zostaną wybrane w oparciu o przedstawione kryteria. Wybrane materiały będą odporne na działanie czynników zewnętrznych, trwałe, odwracalne i nie będą zmieniały optycznie dzieła sztuki. Wszystkie materiały konserwatorskie muszą posiadać odpowiednie atesty i dopuszczenia PL i UE.

Tabernakulum- dekoracja pozłotnicza.

Tabernakulum zniszczenia dekoracji pozłotniczej.

Obraz Nawrócenie św. Pawła , Tabernakulum.

Tabernakulum, zniszczenia dekoracji pozłotniczej i polichromii ,ślady żerowania drewnojadów.

Tabernakulum, zniszczenia dekoracji pozłotniczej i polichromii .

Obraz Nawrócenie św. Pawła , Tabernakulum.

OŁTARZ GŁÓWNY

KOŚCIÓŁ RZYMSKOKATOLICKI P.W. NAWRÓCENIA ŚW.PAWŁA AP. BEŁŻYCE

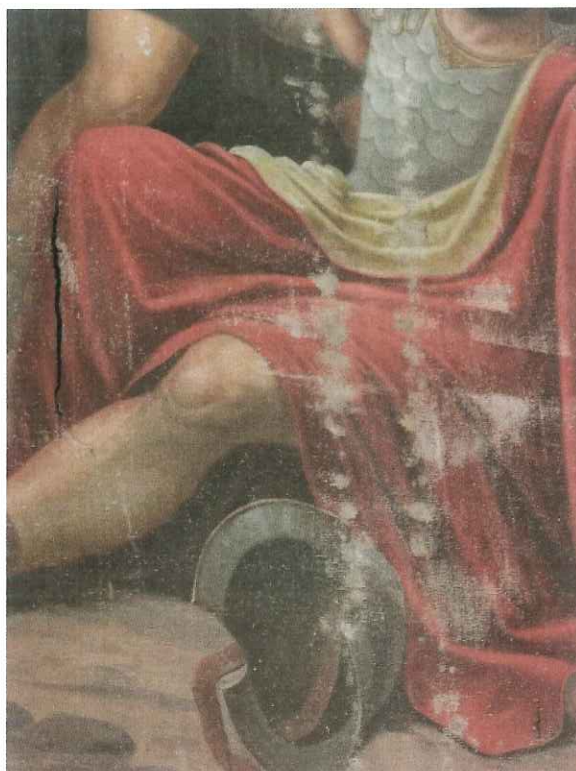

Obraz „Nawrócenie św. Pawła”

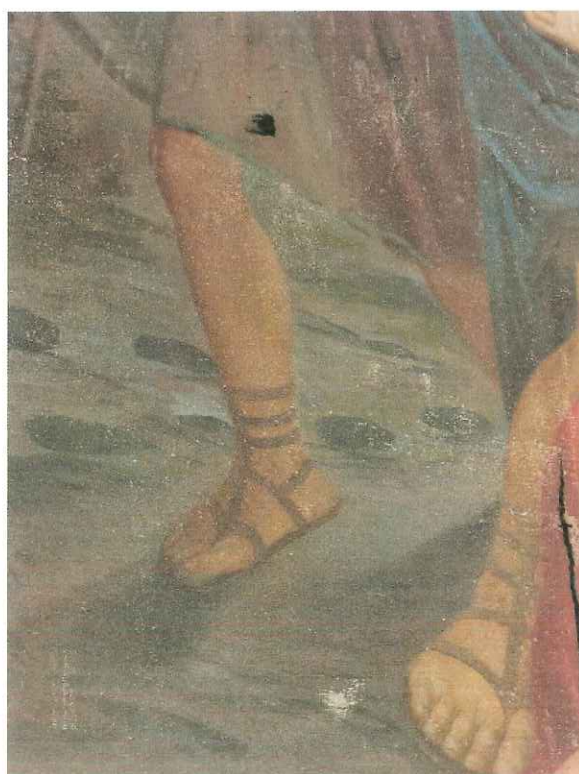

Obraz „Nawrócenie św. Pawła”

Obraz Nawrócenie św. Pawła , Tabernakulum.

Obraz „Nawrócenie św. Pawła”. Rozdarcie płótna podobrazia, przetarcia warstw barwnych.

Obraz „Nawrócenie św. Pawła” Rozdarcie i przebicie płótna podobrazia, przetarcia warstw barwnych.

Obraz Nawrócenie św. Pawła , Tabernakulum.

OLTARZ GŁÓWNY

KOŚCIÓŁ RZYMSKOKATOLICKI P.W. NAWRÓCENIA ŚW.PAWŁA AP. BEŁŻYCE

Obraz „Nawrócenie św. Pawła”

Obraz Nawrócenie św. Pawła , Tabernakulum.

OŁTARZ GŁÓWNY

KOŚCIÓŁ RZYMSKOKATOLICKI P.W. NAWRÓCENIA ŚW.PAWŁA AP. BELŻYCE